

5 Juli 1945.

A.D.J. Brantenaar
v. Alemadelaan 193
Den Haag.

Zeer geachte Heer en Mevrouw Ecury:

Hoewel ik nog steeds niet in de gelegenheid ben geweest om Uw dochter in den Haag aan de Laan v. N.O. Einde persoonlijk te spreken, neem ik vast aan, dat zij U het droeve bericht van het overlijden van Uw zoon Boy reeds lang heeft doen toekomen. Daar ik de laatste uren met hem doormaakte reken ik het mij tot een plicht aan u alles mede te delen wat ik weet van zijn leven, zijn arrestatie en zijn laatste uren veroordeling. Vooropgesteld zij, en dit moge U tot troost strekken, dat zijn laatste uren gevuld waren met gedachten aan U, zijn ouders, zijn broeders en zusters en dat hij het einde tegemoet zag in volmaakt Godsvertrouwen.

Het was eind October dat ik met Boy kennis maakte in Rotterdam. Niet lang voordien was hij uit Brabant naar Z. Holland gekomen. Hij had in Tilburg voor de verzetsbeweging veel ondergrondse werk verricht, en was drie keer achtereen ternauwernood ontkomen. Tenslotte was hij uitgeweken naar den Haag waar hij zich bij een verzetsgroep K.P. voegde. Deze K.P. nu was in October naar Rotterdam gekomen en hield zich met haar wapenvoorraad verborgen in Rotterdam-Zuid.

Ongelukkigerwijze werden de leider van deze K.P., 2 andere leden, een dominee en een caféhouder die hun onderdak hadden verleend door de S.D. gearresteerd, en allen gefusilleerd. De rest van de groep inclusief Boy, woonde daarna op mijn kamers aan de Mathenesserlaan 352 a. Het waren toen zeer gevaarlijke dagen voor ons, te meer daar de signalementen bekend waren. Op Zondagsmorgen 5 November '44, werden twee leden van die groep die op weg naar mijn huis waren herkenden na een langdurige achtervolging werd een ervan gearresteerd, zijn naam was Ben Cramer. Op hetzelfde ogenblik kwamen Boy en ik uit de kerk, en werden vrijwel onmiddellijk door S.D. ers, die nog steeds de straten bezet hielden gevangen genomen. Enkele tijd later is ons huis toen overvallen, maar twee vrienden van ons hebben zich nog op tijd met wapens en al onder een vloer kunnen verbergen; alleen alle bezittingen zijn meegenomen. Boy en ik zijn die hele middag in arrest gebleven en tenslotte na elkaar verhoord, waarbij ons bleek dat zeer veel over de K.P. was uitgelekt.

Tenslotte kwamen wij 's avonds in dezelfde cel terecht, waarin ook reeds Ben Cramer, een Delft student P. Feentener van Lissingen en nog een andere vriend zaten. Deze vijfde man werd dien avond weggehaald om terechtgesteld te worden. Wij waren natuurlijk diep onder den indruk, maar zijn fierre en mannelijke houding gaf ons meteen de moed om alles onder ogen te zien.

De volgende morgen werden wij uit onze cel gehaald en voor een Standgericht gebracht, bestaande uit een aantal SS-officieren. Wij vermoeden wat ons te wachten stond en hebben ook gedurende dit proces, dat slechts een half uur duurde en volkomen een uiterlijke vertoning was in een waardige houding volhard. Alle drie mijn vrienden werden ter dood veroordeeld; alleen mijn terechtstelling werd, omdat ik lid van de K.P. was geweest, uitgesteld. Wij werden vervolgens naar onze cel teruggebracht, waar wij nog enige uren met elkaar gepraat hebben. Afgezien van het feit dat deze laatste dag alles zich voor ons als in een droom, een soort onwerkelijkheid, afspeelde, was erover ons een volkomen berusting en zelfs geen haat meer tegen de vijand.

Boy heeft mij het ergst gevonden voor zijn ouders, hij vertelde mij nog over een jong broertje dat hij nog nooit of haast nog nooit gezien had. Gelukkig waren er wat sigaretten en nog wat te eten.

Alles viel hem nog lichter dan de anderen, omdat hij zijn vaste geloof had. Hij stelde er ook eer in om een leven flinke houding aan te nemen als onze vrienden, die wij de vorige avond hadden zien weggaan; en zei dat hij met een glimlach op de lippen zou sterven. Vroeg in den middag werden wij met auto naar den Haag gebracht; wij zaten tegen elkaar aan, maar onder zware bewaking en konden niet met spreken. Aan de strafgevangenis te Scheveningen ben ik afgezet, ik had hun alleen nog een blik kunnen toewerpen toen de auto wegreed. In de duinen in Scheveningen moet het ~~van het~~ vonnis voltrokken zijn.

Van het vonnis is nooit, in welke vorm ook, bericht gegeven aan de families. De familie Cramer heeft ook geen kleren of iets teruggekregen. Daar op het ogenblik naspelingen naar graven, executies e.d. in volle gang zijn beloof ik U, zodra ik, of de fam. Cramer nog nadere bijzonderheden krijgen we met U in verbinding te stellen.

Ik zelf ben later vanuit de gevangenis getransporteerd naar een kamp in Drente, waaruit

ik tenslotte heb weten te ontvluchten. Tot de bevrijding heb ik toen bij boer ondergedoken gezeten.

Uit naam van allen die met hem gewerkt hebben en uit naam van de gehele Ned. verzetsbeweging mogen ik U verzekeren van onzen dank voor het offer dat Uw zoon gebfacht heeft, als besluit van een tijd waarin wij hem allen als een kerel uit een stuk leerden kennen.

Hoewel nog jong stierf hij een grootse dood, voor zijn Vaderland.

Eens hoop ik U nog eens persoonlijk te kunnen vertellen wat ik U hier schreef.

oorlopig mijn eerbiedige groeten.

W.G. Tonny Brantenaar.

Brief from Dhr. Brantenaar (medegevangene
van Bay Eury).

Letter from Mr. Brantenaar (fellow
prisoner of Bay Eury).

5 Juli 1945.

A.D.J. Brantenaar
v. Alemadelaan 193
Den Haag.

Zeer geachte Heer en Mevrouw Ecury:

Hoewel ik nog steeds niet in de gelegenheid ben geweest om Uw dochter in den Haag aan de Laan v. N.O. Einde persoonlijk te spreken, neem ik vast aan, dat zij U het droeve bericht van het overlijden van Uw zoon Boy reeds lang heeft doen toekomen. Daar ik de laatste uren met hem doormaakte reken ik het mij tot een plicht aan u alles mede te delen wat ik weet van zijn leven, zijn arrestatie en zijn laatste uren veroordeling. Vooropgesteld zij, en dit moge U tot troost strekken, dat zijn laatste uren gevuld waren met gedachten aan U, zijn ouders, zijn broeders en zusters en dat hij het einde tegemoet zag in volmaakt Godsvertrouwen.

Het was eind October dat ik met Boy kennis maakte in Rotterdam. Niet lang voordien was hij uit Brabant naar Z. Holland gekomen. Hij had in Tilburg voor de verzetsbeweging veel ondergrondse werk verricht, en was drie keer achtereen ternauwernood ontkomen. Tenslotte was hij uitgeweken naar den Haag waar hij zich bij een verzetsgroep K.P. voegde. Deze K.P. nu was in October naar Rotterdam gekomen en hield zich met haar wapenvoorraad verborgen in Rotterdam-Zuid.

Ongelukkigerwijze werden de leider van deze K.P. 2 andere leden, een dominee en een caféhouder die hun onderdak hadden verleend door de S.D. gearresteerd, en allen gefusilleerd. De rest van de groep inclusief Boy, woonde daarna op mijn kamers aan de Mathenesserlaan 352 a. Het waren toen zeer gevaarlijke dagen voor ons, te meer daar de signalementen bekend waren. Op Zondagsmorgen 5 November '44, werden twee leden van die groep die op weg naar mijn huis waren herkenden na een langdurige achtervolging werd een ervan gearresteerd, zijn naam was Ben Cramer. Op hetzelfde ogenblik kwamen Boy en ik uit de kerk, en werden vrijwel onmiddellijk door S.D. ers, die nog steeds de straten bezet hielden gevangen genomen. Enkele tijd later is ons huis toen overvallen, maar twee vrienden van ons hebben zich nog op tijd met wapens en al onder een vloer kunnen verbergen; alleen alle bezittingen zijn meegenomen. Boy en ik zijn die hele middag in arrest gebleven en tenslotte na elkaar verhoord, waarbij ons bleek dat zeer veel over de K.P. was uitgelekt. Tenslotte kwamen wij 's avonds in dezelfde cel terecht, waarin ook reeds Ben Cramer, een Delft student P. Feentener van Vlissingen en nog een andere vriend zaten. Deze vijfde man werd dien avond weggehaald om terechtgesteld te worden. Wij waren natuurlijk diep onder den indruk, maar zijn fierre en mannelijke houding gaf ons meten de moed om alles onder ogen te zien.

De volgende morgen werden wij uit onze cel gehaald en voor een Standgericht gebracht, bestaande uit een aantal SS-officieren. Wij vermoeden wat ons te wachten stond en hebben ook gedurende dit proces, dat slechts een half uur duurde en volkomen een uiterlijke vertoning was in een waardige houding volhard. Alle drie mijn vrienden werden ter dood veroordeeld; alleen mijn terechtstelling werd, omdat ik lid van de K.P. was geweest, uitgesteld. Wij werden vervolgens naar onze cel teruggebracht, waar wij nog enige uren met elkaar gepraat hebben. Afgezien van het feit dat deze laatste dag alles zich voor ons als in een droom, een soort onwerkelijkheid, afspeelde, was erover ons een volkomen berusting en zelfs geen haat meer tegen de vijand.

Boy heeft dig het ergst gevonden voor zijn ouders, hij vertelde mij nog over een jong broertje dat hij nog nooit of haast nog nooit gezien had.

Gelukkig waren er wat sigaretten en nog wat te eten.

Alles viel hem nog lichter dan de anderen, omdat hij zijn vaste geloof had. Hij stelde er ook eer in om een leven flinke houding aan te nemen als onze vrienden, die wij de vorige avond hadden zien weggaan; en zei dat hij met een glimlach op de lippen zou sterven. Vroeg in den middag werden wij met ^{een} auto naar den Haag gebracht; wij zaten tegen elkaar aan, maar onder zware bewaking en konden niet meet spreken. Aan de strafgevangenis te Scheveningen ben ik afgezet, ik had hun alleen nog een blik kunnen toewerpen toen de auto wegreed. In de duinen in Scheveningen moet het ~~vonniss~~ vonnis voltrokken zijn.

Van het vonnis is nooit, in welke vorm ook, bericht gegeven aan de families. De familie Cramer heeft ook geen kleren of iets teruggekregen. Daar op het ogenblik naspelingen naar graven, executies e.d. in volle gang zijn beloof ik U, zodra ik, of de fam. Cramer nog nadere bijzonderheden krijgen we met U in verbinding te stellen.

Ik zelf ben later vanuit de gevangenis getransporteerd naar een kamp in Drente, waaruit

Ik zelf ben later v.uit de gevangenis getransporteerd naar een kamp in Drente, waaruit ik tenslotte heb weten te ontvluchten. Tot de bevrijding heb ik toen bij boer ondergedoken gezeten.

Uit naam van allen die met hem gewerkt hebben en uit naam van de gehele Ned. verzetsbeweging mogen ik U verzekeren van onzen dank voor het offer dat Uw zoon gebfacht heeft, als besluit van een tijd waarin wij hem allen als een kerel uit een stuk leerden kennen. Hoewel nog jong stierf hij een grootse dood, voor zijn Vaderland.

Eens hoop ik U nog eens persoonlijk te kunnen vertellen wat ik U hier schreef.

Oorlopgig mijn eerbiedige groeten.

W.G. Tonny rantenaar.